

Koppmating av nyfødte

<i>Gjelder for:</i>	Kirurgisk klinikk/Kirurgisk sykepleieavdeling/Kirurgiske poster/Føde- og barselpost
<i>Dokumenttype:</i>	Retningslinje
<i>Sist endret:</i>	31.03.2023

1. HENSIKT

Beskrive riktig teknikk for koppmating, ved behov for morsmelktillegg før ammingen er etablert.

2. ANSVAR

Jordmor, sykepleier og barnepleier

3. FREMGANGSMÅTE

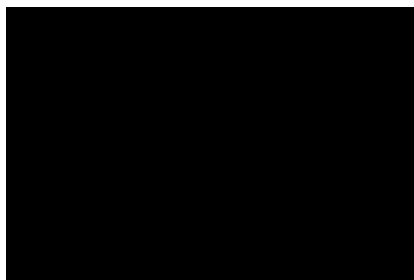
3.1 Veiledning til foreldrene

- Koppmating kan brukes dersom nyfødte midlertidig har behov for utmelket morsmelk eller morsmelkerstatning i tillegg til amming.
- For premature og sugesvake barn som har behov for morsmelktillegg, anbefales koppmating fremfor flaskemating. Koppmating er lite energikrevende, og bevegelsene og musklene i leppen og tungen blir aktivisert under koppmating. Dette kan ha stor betydning for barnets dietteknikk, fordi tungen spiller en aktiv rolle under diing, og for barnets koordinering av å suge, svelge og puste.
- Fortrinnsvis bør en av foreldrene koppmate barnet. Pleiepersonalet viser og veileder første gangen, og foreldrene koppmater med veiledning neste gang.
- Dersom barnet fortsatt koppmates ved hjemreise, kan foreldrene få med seg en kopp fra barselposten, og det avtales tid til ammeveiledning ved barselpoliklinikken.

3.2 Teknikk for koppmating

- Varm melken til 37 grader.
- Bruk en liten plastkopp - halvfull kopp er lettere å mate med.
- Legg en klut under barnets hake. Barnet skal kunne ta hendene mot munnen når det skal spise.
- Hold barnet i en oppreist stilling, i armkroken eller på fanget, mens du støtter nakken.
- Barnet skal styre tempoet ved koppmating. Melken skal tilbys barnet, og ikke helles inn i munnen.
- Legg koppen mot barnets underleppe. Vipp koppen til melken så vidt rører overleppen. Vent på at barnet lepper i seg melken.
- Ta en pause i matingen dersom barnet trenger det, f.eks. hvis det stopper å spise, er urolig og gråter eller snur seg vekk.
- Observer hvor mye melk barnet tar til seg.
- Video om koppmating fra Helse Norge:

Dokumentasjon:

- Morsmelktillegg (type, mengde, metode) skal registreres i MetaVision elektronisk kurve.

4. GENERELT

- Når premature har behov morsmelktillegg viser oppsummert forskning at koppmating, og unngå bruk av flaske, kan øke del- og fullamming inntil seks måneder etter utskrivning.
- For fullbårne barn er det ikke evidens for at en metode for å gi morsmelktillegg er bedre enn en annen.

5. INTERNE REFERANSER

[2.1.5.4.1.5.2](#) [Amming - Ti trinn for vellykket amming](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

1. Allen E, Rumbold AR, Keir A, Collins CT, Gillis J, Sukanuma H. Avoidance of bottles during the establishment of breastfeeds in preterm infants. Cochrane Database of Systematic Reviews 2021, Issue 10. Art. No.: CD005252. Tilgjengelig fra: <https://www.cochranelibrary.com/cdsr/doi/10.1002/14651858.CD005252.pub5/full?highlightAbstract=feed%7Cfeeding%7Ccup>
2. Ammehjelpen (2023). Hvordan mate babyen med kopp? Tilgjengelig fra: <https://ammehjelpen.no/koppmating/>
3. Collins, C. T., Gillis, J., McPhee, A. J., Sukanuma, H. & Makrides, M. (2016). Avoidance of bottles during the establishment of breast feeds in preterm infants. Cochrane Database of Systematic Reviews, (10). doi:10.1002/14651858.CD005252.pub4
4. Flint, A., New, K. & Davies, M. W. (2016). Cup feeding versus other forms of supplemental enteral feeding for newborn infants unable to fully breastfeed. Cochrane Database of Systematic Reviews, (8). doi:10.1002/14651858.CD005092.pub3. Tilgjengelig fra: <https://www.cochranelibrary.com/cdsr/doi/10.1002/14651858.CD005092.pub3/full?highlightAbstract=feed%7Cfeeding%7Ccup>
5. Helsedirektoratet. 2023. Metoder for å gi morsmelk og morsmelkerstatning. Internett: Helse Norge. Tilgjengelig fra: <https://www.helsenorge.no/spedbarn/spedbarnsmat-og-aming/metoder-for-a-gi-morsmelk-og-morsmelkerstatning/>